

Siilinjärven kunta
kirjaamo@siilinjarvi.fi
Siilinjärven kunnan tekniset palvelut
PL 5
71801 SIILINJÄRVI

Lausuntopyyntö 02.11.2023

Lausunto Siilinjärven kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelmasta 2023-2030

Siilinjärven kunta on pyytänyt Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) lausuntoa vesihuollon kehittämissuunnitelmasta 2023-2030.

Kehittämissuunnitelmassa painopiste on vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden laajennustarpeiden ja laajentamisen aikataulun määrittämisessä sekä haja-asutuksen vesihuollon kehittämisvaihtoehtojen esittämisessä. Vedenhankinnan osalta suunnitteluperusteena on varmistaa yhdyskuntien vedenottamoiden ja vesilaitosten kapasiteettien riittävyys sekä toimintavarmuus normaalioloissa sekä mahdollisissa poikkeustilanteissa. Jätevesien johtamisen ja käsittelyn osalta tavoitteena on ollut selvittää ne alueet, joiden liittäminen vesihuoltolaitoksien viemäriverkostoon on tarkoituksenmukaista asukkaiden tarpeen, ympäristönsuojelullisten tai terveydellisten syiden perusteella.

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

ELY-keskus pitää vesihuollon kehittämissuunnitelman päivittämistä hyvänä, ajan-kohtaisena ja tarpeellisena toimenpiteenä. Kehittämissuunnitelman merkitystä ja asemaa kunnan yhtenä strategisena asiakirjana on tarpeen jatkossakin korostaa. Strategisluonteista kehittämissuunnitelmaa tarvitaan kunnassa mm. päätöksenteon ja budjetoinnin tukena sekä myös tietolähteenä mahdollista vesihuollon ylikunnallista ja/tai alueellista suunnittelua varten.

ELY-keskus katsoo, että lausunnolla oleva kehittämissuunnitelmaluonnos tukee hyvin vesihuoltolain (119/2001) 5 §:ssä esitettyä kunnan yleisen kehittämisvelvoitteen täytäntöönpanoa ja vastaa sisällöltään niihin tavoitteisiin, jotka strategisluonteiselle asiakirjalle on syytä asettaa. Lisäksi kehittämissuunnitelma on hyvin linjassa vuonna 2021 valmistuneen Kansallisen vesihuoltouudistuksen ohjelman ja siinä esitettyjen tavoitteiden kanssa sekä itäisen ja eteläisen Suomen vesihuoltostrategia 2050 kanssa.

ELY-keskus toteaa, että vaikka vesihuollon kehittämissuunnitelma ei ole oikeusvaikutteinen, eikä siten sido kuntaa siinä esitettyihin ratkaisuihin, on se kuitenkin vesihuoltolain (119/2001) 5 § mukainen, suuntaa antava, tulevaisuuden vesihuoltoa kehittävä asiakirja. Siksi on tarpeen huolehtia myös riittävästä kuntalaisille suunnattavasta tiedottamisesta ja kuulemisesta.

23.11.2023

ELY-keskus pitää tärkeänä, että vesihuollon kehittämissuunnitelmassa on mainittu myös vastuutaho (virkamies) tai toimiala (luottamuselin), jolla on tosiasiallisia mahdollisuuksia vastata koko kuntaa koskevan vesihuollon kehittämisen läpiviennistä. Kunnan vastuutahojen esittäminen suunnitelmassa lisää muun muassa kunnan ja kuntalaisten välistä vuorovaikutteista yhteydenpitoa sekä parantaa kunnan ja valvontaviranomaisten välistä yhteydenpitoa.

Kehittämissuunnitelman sisältö

Vesihuollon kehittämissuunnitelmassa on esitetty kuusi aluetta, joissa selvitetään vesihuoltoverkoston laajentamisedellytyksiä ja kiinteistöjen liittymishalukkuutta harvalla taajama-alueella/taajama-alueiden ulkopuolella. Näiden alueiden valikoituminen yhteisin vesihuoltoratkaisuin toteutettaviksi on hyvin perusteltu alueiden sijoittautumisella joko pohjavesialueelle tai ranta-alueelle.

Päädyttäessä toteuttamaan suunnitellut selvitysalueet yhteisin vesihuoltoratkaisuin, on ennen ratkaisuun pääytymistä tarpeen selvittää myös palveluja tarjoavat laitostoimijat. ELY-keskus pitää tarkoituksenmukaisimpana vaihtoehtona Kuopion Vesi Oy:n tai muun alueella jo toimivan vesihuoltolaitoksen verkoston laajentamista hyödyntäen vesihuoltolain mahdollistamia erilaisia maksu- ja taksarakennemahdollisuuksia. Kehittämissuunnitelmassa on huomioitu hyvin myös olemassa olevien laitosten yhdistymisselvitysten ja yhteistyön mahdollisuus.

ELY-keskus katsoo, että liitteessä 1: Vesihuollon kehittämissuunnittelun lähtökohdat ja vesihuollon nykytila Siilinjärvellä on taulukossa 1 sivulla 14 virhe. Kun lasketaan Kuopion Vesi Oy:n ja Osuuskuntien asukkaat yhteen, saadaan 19 435, eikä 20 435 asukasta, jolloin vesihuoltoverkoston piirissä olisi reilut 91 %, eikä 96 %.

Kehittämissuunnitelman jalkauttaminen

Kehittämissuunnitelman kohdassa *Vesihuolto Siilinjärvellä* todetaan, että "*Vesihuollosta vastaa monta toimijaa ja kenttä on pirstaloitunut. Vesihuoltoverkostoa on rakennettu laajalle alueelle, mikä tarkoittaa suurta kilometrimäärää saneeraustarvetta tulevina vuosina. Kestäviä ratkaisuja vesihuollon toimintavarmuuden ja jatkuvuuden sekä mittavan maanalaisen infraomaisuuden sekä kaikkien laitosten arvon säilyttämiseksi tarvitaan*".

ELY-keskus esittää, että kunta käynnistäisi oman ylivaltuustokausittaisen vesihuoltopolitiikan laatimisen palvelemaan vesihuollon kehittämissuunnitelman ja toimenpideohjelman käytännön jalkauttamista. Vesihuoltopolitiikassa olisi hyvä esittää ja kytkeä erilaisia strategisia linjauksia, kuten esimerkiksi:

- kytkenät kunnan muihin strategioihin ja suunnitelmiin
- kuntalaisten vaikuttamis- ja osallistamistavat
- vesihuoltoon kohdistuvien muutosvoimien tunnistaminen ja huomioiminen 2030 mennessä
- kiertotalouden ja digitalisaation tavoitteet ja mahdollisuudet
- hiilineutraaliuden ja resurssitehokkuuden tavoitteet ja mahdollisuudet sekä

23.11.2023

- terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyön tukeminen

Kunnan oman vesihuoltopolitiikan hyötyinä on vesihuollon arvostuksen ja merkityksen lisääntyminen sekä laajempi huomioon ottaminen osana kunnan muuta toimintapolitiikkaa. Vesihuoltopolitiikka määrittää perustan ja linjaukset kehittämissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden toteutumiselle. Lisäksi vesihuoltopolitiikka tukee asukkaiden tasapuolista kohtelua ja eri laitostoimijoiden välistä yhteistyötä. Vesihuoltopolitiikka myös edistää valvonnan kehittämistä ja toteuttamista sekä tukee elinkeinoelämän, maankäytön ja haja-asutuksen vesihuollon yhteensovittamista.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Johtava vesitalousasiantuntija Ville Matikka ja ratkaissut Ryhmäpäällikkö Timo Virola.

Tämä asiakirja ESAELY/199/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAELY/199/2022 har godkänts elektroniskt

Matikka Ville 23.11.2023 22:03

Viola Timo 24.11.2023 07:42